

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

هامل و متن قوانین - تصویب نامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی - مذاکرات مجلس سنا
اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آیین نامه ها - بخشنامه ها - آگهی های رسمی و قانونی سؤالات

سال ششم - شماره ۱۵۰۴

صفحه ۱

پیرنیک فراموشی

۵ شنبه ۳۱ فروردین ماه ۱۳۲۹

دوره شانزدهم قانونگذاری

شماره مسلسل ۱۳

روزنامه یومیه

فهرست مندرجات

صورت مشروح مذاکرات سیزدهمین جلسه دوره
۱۶ مجلس شورای ملی از صفحه ۹ تا ۱۹
آگهی های رسمی ۱۶ تا ۱۸

مذاکره می شود البته مطلب در آنجا مطرح میشود
و سعی خواهد شد که اغلاط کمتر بشود ، آقای
فقیه زاده .

فقیه زاده - عرض کنم در جلسه گذشته آقای
آشتیانی زاده دوست عزیز بنده فرمایشاتی فرمودند
که ایجاب کرد بنده اخطار نظامنامه ای بکنم ولی
بینده فرصت داده نشد که این اخطار نظامنامه ای
را عرض کنم . اظهار فرمودند که در موقع مخالفت
با برنامه آقای ساعد من تکفیر شدم در صورتی که
بنده عرض کرده بودم الناس مسلطون علی اموالهم
و انفسهم خواستم عرض کنم اگر عرضی کرده ام
مطابق اصل ۱۰ و اصل ۱۷ قانون اساسی است اصل
یازدهم است که هیچ ملکی را از تصرف صاحب ملک
نمی توان بیرون کرد مگر با مجوز شرعی و آن نیز
پس از تعیین و تأدیبه قیمت عادلانه است ، (صحیح است)
اصل مقدمه . سلب تسلط مالکین و متصرفین از
املاک و اموال متصرفه ایشان بعهده است که باشد ممنوع
است مگر بحکم قانون (صحیح است) بنده تکفیر
نکردم بنده مطابق قانون اساسی عرض کرده ام
(صحیح است)

نایب رئیس - آقای تیمورتاش بفرمائید
تیمورتاش - عرض کنم عرایض بنده هم تقریباً
مربوط به همان قسمتی است که آقای شوشتری فرمودند الا
بناکتی آنهم این است که بنده هم تصدیق میکنم که
تهیه صورت مجلسها کار مشکلی است مخصوصاً که ما
دستگاه تند نویسیمان شاید کامل نباشد و شاید از قوت
بشر خارج باشد که بهمان سرعتی که گفته میشود
آقایان هم نت بگیرند خوشبختانه این را علم و صنعت
حل کرده باین معنی که بخوبی میشود یک دستگاه

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۳

صورت مشروح مذاکرات مجلس روزیکشنبه ۲۷ فروردین ماه ۱۳۲۹
فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت جلسه ۲ - تقدیم سه لایحه از طرف آقای نخست وزیر
 - ۳ - نطق قبل از دستور آقایان : کهید - دکتر جلالی - حاذقی - فقیه زاده - اردلان
 - ۴ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه
- مجلس دو ساعت و ده دقیقه قبل از ظهر بریاست آقای کنجی (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱ - تصویب صورت مجلس

نایب رئیس - نسبت بصورت مذاکرات جلسه
قبل اعتراضی نیست ؟

شوشتری - چرا اجازه می فرمائید ؟

نایب رئیس - بفرمائید آقای شوشتری

شوشتری - در صورت مجلس قریب هفتاد
و چند غلط است در نطق بنده . بمقیده بنده موضوع
اصل ۱۳ قانون اساسی همانطور که تذکر دادم برای
مدیران و معبرین جراید در مجلس شورای ملی این اصل
از نظر انعکاس نطق و افکار عمومی که عتماً باید جامعه
از نطق و کول و تصمیمات مجلس شورای ملی مطلع
باشد متمسک نمیشود پریروز در منزل جناب آقای
قائم مقام الملک رفیع بودیم ایرادی کردند که مجبورم
تذکر بدهم گفتند این پولی که مصرف روزنامه
رسمی میشود قریب سیصد ، چهارصد هزار تومان
از بودجه صرف میشود علاوه بر اینکه معنی ندارد
حاضرند ارباب جرائد مثل آقای خلیلی و دیگران
سامی صد هزار تومان هم تقدیم بمجلس کنند برای

اینکه کتاب برای مجلس شورای ملی خریدم بشود
روز بروز هم روزنامه رسمی دولت منتشر بشود آخر
چه مقامی ، بچه کیفیتی می تواند ، چون روزنامه ها
مجبور نیستند ممکن است نطق ها را روی سلیقه بنویسند
تلخیص کنند هر کسی يك نوع سلیقه دارد اما این
نوع از افکار که از نظر اصول مملکت داری باید
در جامعه بسط و پهن شود باین معنی در صورت مجلس
غلط است مثلاً بنده می گویم نؤمن ببعض و نکفر ببعض
غلط چاپ می کنند تمام عبارات غلط می گویم جناب
آقای رفیع جنابش را می اندازند (امینی - جمله عربی
بود) اجازه بفرمائید آیات قرآن است عرض کنم از
این جهت بنده از مقام محترم ریاست و جناب عالی و هیئت
رئیس استعفا می کنم تصمیمی گرفته شود که این
صورت جلسات غلط چاپ نشود و در خارج و در نظر ملت
و مملکت متمسک نشود . باین کیفیت بنده اعتراض
دارم .

نایب رئیس در یکی از جلسات گذشته توضیح
دادم که برای رسیدگی باین موضوع در هیئت رئیسه

• این مذاکرات مشروح سیزدهمین جلسه از دوره شانزدهم مجلس شورای ملی

• اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

ظبط صدا در آن پشت گذاشت که از آن استفاده کرد برای اینکه واقعا این فاعلهای عجیب و غریبی که ما می بینیم دیگر دیده نشود و اما عرض بنده راجع بیک موضوع بالاخص بود آن اینست که هم در جراند وهم در صورت مجلس مثل اینکه اینطور منمکس شده بود که من راجع بمقدار لیره ای که شرکت نفت در سال میفرودش اینرا باحس انتقاد تلقی کرده بودند منظور بنده این نبود از نظر توضیح خواستم عرض کنم که آن مقدار لیره ای که شرکت نفت میفرودش برای رفع حوائج خودش است و خیلی هم لازم است عرض بنده این بود که این ذخیره ارزی که طبیعا بوجود می آید در کشور باعث میشود که ما از تشویق صادرات خود داری کنیم در صورتیکه بایستی سعی کرد که مقدار ارزی که از صادرات بوجود می آید در مقابل واردات بیاید

نایب رئیس آقای مکرم

مکرم - بنده راجع بصورت جلسه عرضی ندارم یک تذکر قانونی دارم اگر اجازه میفرمائید عرض کنم

نایب رئیس بعد از تصویب صورت جلسه میفرمائید آقای امینی راجع بصورت جلسه اعتراضی دارید؟

امینی - تغییر راجع به بلند گو خواستم توضیحی بدهم

نایب رئیس - راجع بتمدید مدت نطق آقای آشتیانی زاده در جلسه گذشته بیاناتی فرمودند در صورتیکه من شخصاً از جمله کسانی بودم که راجع بتمدید مدت نطق رای دادم ولی ایشان بایستی حق بدهند که بنده یاهر کس دیگر پشت این میز بنشیند غیر از اجرای مقررات آئین نامه و تبعیت از رای مجلس تکلیف دیگری ندارد (صحیح است) و اگر اعتراضشان راجع بآئین نامه باشد البته آنهم تکلیفشان با مجلس است و بایستی از راه قانونی وارد بشوند (صحیح است) غائبین خوانده میشود

(غائبین جلسه روز پنجشنبه ۲۴ فروردین ماه بوسیله آقای صدرزاده بشرح زیر قرائت شد)

صورت غیبت و دیر آمدگی آقایان نمایندگان در جلسه صبح پنجشنبه ۲۴ فروردین ۱۳۲۹

غائبین با اجازه آقایان: حسین فرهودی، مرتضی حکمت، برومند، سلطانی

غائبین بی اجازه آقایان: خاکباز، محمودی، صفوی، منصف، نصریان، قهرمان، ابریشکار، سنندجی، معدل، سود آور، کوراغلی، محمد ذوالفقاری، افشار

دیر آمده با اجازه آقای معدهلی مسمودی یکساعت و ۳۰ دقیقه

دیر آمدگان بی اجازه آقایان: اکبریکساعت، تولیت ۳۰ دقیقه

نایب رئیس - بنابراین صورت جلسه روز پنجشنبه تصویب شد چندانکه از آقایان تقاضای نطق قبل از دستور کرده بودند برای جلسه گذشته که با رای مجلس نوبشان محفوظ مانده است (صحیح است) حالا اگر آقایان موافقت میفرمائید صحت

بشود (اظهاری نشد)

دهقان - بنده اخطار قانونی دارم

نایب رئیس - طبق کدام ماده؟

دهقان - طبق اصل ۳۲ قانون اساسی

نایب رئیس - بفرمائید

دهقان - اگر خاطر آقایان باشد بنده چندی قبل در همین جا دو مطلب را بر طبق قانون اساسی عرض کردم یکی اینکه رسیدگی به بودجه دخل و خرج مملکت از وظایف خاصه مجلس شورای ملی است (صحیح است) و یکی هم اینکه نمایندگان مجلسین حق ندارند مطلقاً شغلی در خارج قبول کنند (صحیح است) بنده باین توضیح در محضر مجلس شورای ملی نظر بشخص و اشخاص نداختم (صحیح است) قسم این بود ماها که اینجا حافظ و ناظر قانون اساسی هستیم عملی برخلاف قانون ازمان سر نزنند بعد این عرض بنده را تعبیرهایی کردند و دیدم که آقای ابراهیم خواجه نوری سناتور محترم که یکی از نویسندگان بسیار باذوق کشور هم هستند (صحیح است) توجیه کرده بودند که من نظرم روی آقای سر لشکر زاهدی رئیس شهربانی است در صورتیکه من اینجا سعی از کسی نبردم ولی بهرحال حالا هم عرض میکنم که هر نماینده مجلس شورای ملی و نماینده مجلس سنا طبق اصل ۳۲ از قانون اساسی حق قبول وظیفه در دستگاه دولتی ندارد (صحیح است) و این خلاف قانون است مسئولیت و مصونیت نمیشود باهم جمع بشود (صحیح است) کسی که مسئولیت دارد نمیتواند مصونیت داشته باشد کسی هم که مصونیت دارد نمیتواند مسئولیت داشته باشد ادامه انجام وظیفه آقای سر لشکر زاهدی که سناتور شایسته شده اند در مجلس سنا حضور پیدا کرده اند در شهربانی خلاف قانون است و خلاف قانون اساسی است بنده اینجا حضور آقای نخست وزیر هم عرض میکنم بنده اقرار میکنم که ایشان یکی از رؤسای بسیار خوب شهربانی هم ممکن است باشند... (امینی - حقوق نمیکردند) این اشتباه است بنده عرض میکنم این وظیفه ای است اینجا نوشته شده است وظیفه گرفتن حقوقی نیست انجام وظیفه است این ترجمه از اصل قانون بلژیک است آقای حامری هم هستند دیگران هم هستند آقایان حقوقدان هایمان هستند آقای دکتر هدایتی و سایر آقایان اساتید هستند (آشتیانی زاده - آقای حکیم الملک نباید باشد) (ملک مدنی - ولی اعمال نفوذ میکند) بنده تصریح میکنم گمان میکنم همه آقایان هم موافق باشند که این وظیفه مقصود حقوق گرفتن نیست مقصود انجام کار است، اجرای وظیفه است ادامه این وضعیت خلاف قانون است بنده حضور جناب آقای نخست وزیر هم حال آنکه کرا عرض میکنم که این ترتیب نباید ادامه پیدا بکند این اشخاص یا باید در مجلس کار شان ادامه بدهند یا بروند سر کار دولتی

آشتیانی زاده - آقای دهقان اسم هم را ببرید

امامی اهری دربار شغل دولتی نیست

آشتیانی زاده - بنده اخطار نظامنامه دارم

نایب رئیس - بفرمائید

آشتیانی زاده - عرض میشود که البته بنده

مخالفت با مالکیت نکردم (صحیح است) تکلفتم مالکیت ملکی است گفتم مالکیت باید تعدید بشود مطابق اصول دین اسلام در اسلام اگر کسی بخواهد خمس بدهد، زکوة بدهد، رد مظالم بدهد، سهم امام بدهد صد تاده نمی تواند داشته باشد بنده مواردی دارم و نمونه هایی دارم از اینگونه مالکیت ها که صد ده، دوست ده، هشتاد ده، یا صد ده تهیه شده همه اش با حبس و زجر و شکنجه، مداخله غیر قانونی مقامات دولتی اینها مالکیت است آقای فقیه زاده؟ (فقیه زاده - عجالتاً که مالکیت است) حضرت علی «ع» اینقدر ملکه داشت؟ خدای را شکر اینقدر مالک بودند؟ این فرمایشات را نفرمائید اینها مضر است (شوشتری - خروج ضرر است، خروج از مضر است) عرض میشود مقصود بنده این است که وقتی که میگوئیم آقا بیاید مالکیت را تعدید بکنید غرضمان از القاء مالکیت نیست اعلیحضرت همایونی هم فرمودند که املاک را باید از مالکین بزرگ و عمده با تساطح برد (کشاورز صدر - راهش آنست که جناب آقای منصور فرمودند) آخر نمیشود کسی صد تاده داشته باشد این غیر ممکن است این عملی نیست آنوقت جریاناتی که بعداً باید اتفاق بیفتد تسریع خواهد شد، اما راجع باصل موضوع، تاریخ بزرگ و زمان درست خواهد کرد

نایب رئیس - آقای مکرم

مکرم - تذکر قانونی بنده راجع با صل العاقی بتمام قانون اساسی است مدتی صرف وقت شد مجلس مؤسسان تشکیل شد یک تصمیحات قانونی در آنجا گرفته شد مطابق یک قسمت آخرین اصل العاقی که اگر اجازه بفرمائید قرائت بکنم مجلس شورای ملی و مجلس سنا یک تکلیف قانونی داشته اند که باید در ابتدای رسمیت یافتن مجلسین اجرا میکردند و اقدام نشده است (صحیح است) و آن این است که حالا میخوانم: در مورد اصول چهارم، پنجم، شش و هفت قانون اساسی و تفسیر مربوط باصل هفتم و همچنین در اصل هشتم قانون اساسی و اصل ۴۹ متمم آن با توجه بسابقه و قوانینی که نسبت به بعضی از این اصول وضع شده است یکبار مجلس شورای ملی و مجلس سنا که پس از تصویب این اصل منعقد خواهد شد بلافاصله پس از رسمیت یافتن مجلسین در اصول مزبور تعدید نظر خواهند نمود و برای این منظور مجلس واحدی تحت ریاست مجلس سنا تشکیل داده و اختلافاً لازم را با اکثریت دو تالت آراء کلیه اعضا مجلسین بعمل خواهند آورد (آشتیانی زاده - وقت زیاد است، وقت نگذشته) تا پس از اینکه از طرف اعلیحضرت همایون شاهنشاهی تأیید گردید بصحه ملوکانه موشح شده و بوقع اجرا درخواهد آمد

عرض کنم که منظور بنده اجرای قانون است آنهم اجرای قانون اساسی حالا عجله ای هست یا نیست اینجا تصریح دارد که بلافاصله پس از رسمیت یافتن مجلسین باید شروع بشود باینکار مجلسین تشکیل شد و رسمیت یافت، برنامه دولت گذشته مطرح شد و بحث شد در اطرافش تا بمطالعیل برخورداریم و بعد هم دولت مستعفی شد بعداً هم که دولت جدید به مجلس معرفی شد خوشبختانه بصورت خیلی خوبی بدون اتلاف وقت برنامه شان

تصویب شد روی اعتماد هم داده شد بنظر بنده حالا یکی از نظر اجرای قانون اینکار را باید جلو بکشیم و دیگر اینکه بطوریکه آقایان مستحضرنند یک انتشاراتی هم بین مردم در معارف سیاسی و غیر سیاسی در اطراف این مطلب هست برای اینکه این وضع روشن بشود چون ممکن است از این انتشاراتی که میشود موجب نگرانی برای ملت ایران فراهم شده باشد یا فراهم بشود (آشتیانی زاده - بفرمائید این انتشارات چیست؟) این انتشارات در روزنامه ها هست محتاج بتوضیح نیست، هر روز بحث میشود در اطرافش، بنده میخواستم یادآوری بکنم که این اصل متمم قانون اساسی نماند و فراموش نشود

نایب رئیس - آقای نخست وزیر بیاناتی دارید؟ بفرمائید

۴- تقدیم سه فقره لایحه از طرف آقای نخست وزیر

نخست وزیر - سه لایحه است که تقدیم میشود یکی راجع به دو دوازدهم است که تقاضای فوریت شده است نظر باینکه در اوائل سال بودجه سال جاری تهیه نشده بود و تاکنون هم بواسطه کارهای اولیه و امور فوری که دولت داشته فرصتی بدست نیامده بود ناچار برای دو دوازدهم تقاضای اعتبار شد تا اینکه بزودی بودجه کامل سال ۱۳۲۹ تهیه و تقدیم بشود لایحه دیگری هست راجع بیهضی احتیاجات ضروری که باز جنبه بودجه ای دارد ولی چون بازرگانیان دوازدهم راجع به بعضی احتیاجات فوری که باز جنبه بودجه ای دارد ولی چون در آن ماده ۲ دوازدهم ممکن نبود درج بشود یک لایحه علیحده است، لایحه سوم مربوط است بتکلیف عده اعضاء دیوان معاسیات که چون یکمده کسر دارند باید با تصویب مجلس انتخاب شود و عده شان تکمیل بشود (صحیح است) (حاذقی - دو دوازدهم با فوریت بود؟) بلی

نایب رئیس - فوریت این ماده واحده مورد تقاضاست آقای نخست وزیر؟

نخست وزیر - بلی

نایب رئیس - ماده واحده قرائت میشود

مجلس شورای ملی - برای اینکه تا تصویب بودجه سال جاری برداشت حقوق و مصارف وزارتخانه ها و ادارات دولتی و سایر احتیاجات کشور معوق نماند ماده واحده زیر با قید فوریت تقدیم و تصویب آنرا استدعا می نماید، ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده میشود حقوق و کمک و سایر مزایای کارمندان و خدمتگذاران و هزینه های مستمر و غیر مستمر وزارتخانه ها و ادارات و دستگاههای دولتی و سایر مصارف کشور را در دو ماهه اول سال ۱۳۲۹ در حدود دو دوازدهم اعتبارات مصوب سال ۱۳۲۸ با رعایت قانون بودجه و سایر قوانین و مقررات مالی از محل درآمد عمومی سال جاری کشور پرداخت نماید، برای پرداخت هزینه های مجلس سنا مبلغ سه میلیون ریال برسم علی الحساب تأدیه و پس از تصویب بودجه سال جاری کشور مصوب و واریش و از اعتبارات سال ۱۳۲۸ ساختمان انبیه دولتی و خرید زمین و بنا راهسازی تا آخر اسفند سال ۱۳۲۹ تمهید و مصرف نماید

نایب رئیس - فوریت ماده واحده مطرح است، چون موضوع موضوع بودجه ای است یک فوری

است البته اگر حالا تصویب شد می رود برای طبع و توزیع، آقای فرامرزی مخالفند؟

فرامرزی - بنده با اصل لایحه مخالفم

نایب رئیس - آقای کشاورز صدر

کشاورز صدر - بنده موافقم

نایب رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - بنده موافقم

نایب رئیس - آقای فولادوند

امیر قاسم فولادوند - بنده معتقدم فعلا که ابتدای شروع کار دولت است برعکس گذشته کاری بکنید که بودجه تقصیلی بمجلس بیاید بنده با یک ماهش موافق هستم ولی اگر باز مثل گذشته بودجه دو ماه دوام بمجلس بیاید همان رویه گذشته تکرار خواهد شد (صحیح است)

نایب رئیس - مخالف اولی آقای فرامرزی است

فرامرزی - بنده عرض کردم که با اصل لایحه مخالفم

نایب رئیس - آقای کشاورز صدر

کشاورز صدر - جناب آقای فولادوند فرمودند، باینکه از جهت اینکه دو دوازدهم است مخالفم، بنده خواستم عرض ایشان و بعضی مجلس برسانم که دولت جدید که آمده است با برنامه ای که داده است و با توقعاتی که واقعا برای اصلاح امور هست یکی از طرق اصلاح بودجه است که بایستی دقت کنند و مطالعه کنند و با کمال دقت مسائلی را که زائد است و ضروری نیست، این رقمها را بزنند و بعد بیاورند بنظر بنده این کار حد اقل یکماه یکماه و نیم طول دارد تا با دقت و مشورت با مجلس دولت این بودجه را تنظیم کند و بیاید در کمیسیون مطرح شود و بعد بیاید بمجلس بنظر بنده اگر این دو ماه را تصویب کنیم تصور میکنم زائد نیست و شاید برسد به همان موقعی که بودجه در کمیسیون تصویب میشود می آید بمجلس و دوم مرتبه ثانی لایحه بیاورند بنظر بنده صحیح نیست

۳- لطف قبل از دستور آقایان کهبهد دکتر جلالی - حاذقی - فقیه زاده - اردلان

نایب رئیس - بنابراین فوریت ماده واحده دولت رای میگیریم و پس از اینکه تصویب شد مطابق آئین نامه طبع و توزیع خواهد شد و خود جزو دستور جلسه آینده خواهد بود بنابراین آقایانی که موافق هستند با فوریت ماده واحده قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد آندو لایحه تسلیمی دیگر دولت هم طبع و توزیع می شود و بکمیسیونهای مربوطه ارجاع خواهد شد حالا شروع می کنیم به نطقهای قبل از دستور جناب آقای نخست وزیر، عده ای از آقایان نمایندگان تقاضا نشان اینست که در موقع نطقهای قبل از دستور یا در پایان جلسه چند نفر از آقایان وزرا باشند برای اینکه یک تذکراتی است که آقایان می خواهند برمشان برسانند حالا اگر خود جنابعالی یا از همکارانتان بفرمائید در جلسه خیلی مناسب است

نخست وزیر - بنده چون کارهای فوری داشتم خواستم مرخص شوم ولی حالا میدانم

نایب رئیس - آقای کهبهد

کهبهد - مرایضی که بنده داشتم دو قسمت است و سعی می کنم بطور اختصار مرایضم را عرض برسانم گرچه صحبتی که آقای نخست وزیر در جلسه قبل کردند در راه را فرمودند و عموم آقایان مخصوصاً افراد و آحاد این ملت منتظر مصلحت مثبت دولت هستند ولی مرایضی که بنده داشتم من باب تذکر بود و آن دو قسمت است یکی موضوع وضع کشاورزی است متأسفانه بطوریکه خود آقای نخست وزیر هم تذکر شدند کوچکترین توجهی باین موضوع نشده است در صورتیکه قسمت اعظم زندگی اهالی این مملکت فقط فقط بستگی باصلاح امور کشاورزی است، متأسفانه کوچکترین توجهی باین موضوع نشده است دلایل هم همین هستند از این است که به تهران هجوم آورده اند البته شاید کمی تحریک هم شده باشند ولی خوشبختانه زارع ایرانی هم قانع است و هم متدین و اگر تا اندازه زندگی و معیشتش اصلاح شود بطور مسلم هیچ بیامون کارهای بد نمی گردد ولی متأسفانه عواملی ایجاد شده است که تمام زندگی این طبقه از بین رفته است، کشاورز اگر نان خالی داشته باشد این را بطور قطع و یقین بدانید که کاری باین حرفها ندارد ولی متأسفانه نان هم ندارد و یکی از آن کارهایی که بنده می خواهم توجه جناب آقای نخست وزیر جلب بشود اینست که این آقایان را وقتی که می آورند... می خواستم استدعا کنم توجه بفرمائید چون این تذکراتی است که خود آقا هم وارد هستید اگر آقایان موافقت بفرمائید توجه بفرمائید جناب آقای نخست وزیر آمدن این زارعین و آوار کردن اینها برای کارهای راهسازی و کارهای اینها از آن عمل بقیه بنده مضر است برای اینکه اینها از آن عمل هم بلد نیستند و بالتبع ما احتیاج پیدا می کنیم باین کشاورزان در آتیه نزدیکی و اینها دیگر قادر نیستند که برگردند بکار کشاورزی، بنده از دولت جنابعالی می خواستم تمنی کنم بهر وسیله هست وسایل کار را در اختیار آنها بگذارند یعنی این زارع را یک دستگاه صالحی، البته اشخاص صالح هم خیلی زیاد هستند از مأمورین دولت هم هستند اینها اگر بذر در اختیارشان باشد بطور قطع یقین بدانید که تراجرت نمیکند از این مناطقی که آمده اند، باید ببینید که چه کسر دارد و وضع زندگی این چیست؟ اگر وضع زندگی این منظم باشد بنده یقین دارم که اینها بر میگرددند و مشغول زراعت می شوند اگر مأمورین دولت مزاحم آنها نباشند، اگر از اینها مرغ نخواهند، اگر از اینها چیزهای دیگر نخواهند اینها مشغول زراعت می شوند بنده معتقدم که خرده مالکین را باید تقویت بفرمائید، ترا کنترول لازم دارند به آنها بدهید قرض می خواهند بانک کشاورزی باید بضامات مالک بدهد بذر می خواهند بضامات مالک داده بشود و اینها را وادار کنند بامور کشاورزی و بنده اطمینان می دهم اگر تمایز فوری اتخاذ نشود شاید در آتیه بسیار نزدیکی از تمام نقاط ایران به تهران می آیند و روی همین تبلیغات سونی که میشود

که در طهران هفت تومان میدهند فلانقدر میدهند این باعتقاد بنده باید توجه عاجلی بشود و یکدستگاه مخصوصی برای اصلاح امور کشاورزی باید سریعاً اقدام بکنند این یک قسمت از هرايش بنده بود چون وقت خیلی کم است و بنده نمیخواستم زیادتر از این قسمت عرض کنم و حسن اتفاق تمام عرایضی را که بنده می خواستم تذکر بدهم خود آقای نخست وزیر پررور فرمودند قسمت دوم موضوع وضع اقتصادی و عوارضی است که تعدیل بر خوراک و پوشاک مردم است درچندی قبل در همین مجلس یکی از همکاران محترم آقای صفوی پیشنهاد کردند اشخاصی که از ارز دولتی استفاده میکنند حق ندارند بیش از صدی پانزده استفاده کنند البته مجلس هم با نهایت حسن نیت این عمل را قبول کرد و رأی داد و یکی از اشخاصی هم که رأی داد خود بنده بودم ولی میخواهم بهیتم آیا این عمل فقط در باره مردم باید بشود یا درباره همه باید بشود دستگاه دولت هم باید مشمول این قانون بشود یا نه ؟ برای اینکه يك كيلو چای ۱۸ ریال تمام میشود ۶۵ ریال عوارض از آن گرفته می شود بعنوان های مختلف و بعنوان سود بازرگانی در صورتی که قانون می گوید باارز دولتی بیش از صدی ۱۰ کسی حق ندارد سودبرود اگر برود تعقیب میشود ، آیا دولت مشمول این قانون هست یا نیست ، اگر هست خواهش میکنم جناب آقای نخست وزیر توجه بفرمایند که خلاف قانون نشود (نخست وزیر - ببخشید بنده نشنیدم) همانطور که عرض کردم خدمتتان ، در دوره ۱۰ بهوجب پیشنهاد یکی از آقایان محترم آقای صفوی پیشنهاد شد که از صدی ۱۰ هیچکس حق ندارد از ارزهای دولتی که بدست می آید استفاده کند و البته این بسیار قانون خوبی بود همه رأی دادند با نهایت حسن نیت بنده میخواستم سؤال کنم که آیا دولت هم مشمول این عمل هست یا خیر ؟ اگر هست دلیل اینکه کیلویی يك تومان بعنوان سود بازرگانی از این قند گرفته میشود چیست ؟ برای اینکه قند بین کیلویی ۳۰۰ الی ۴۰۰ ریال هر كيلو وارد میشود و دولت يك گمر کی میگرد که قانونی است و يك عوارضی بابت راه میگرد که آنهم قانونی است ولی يك پول تصدیق صدور میگرد که این هیچ قانونی نیست ، يك صدی ده عوارض سوخت می گرد ، این هیچ قانونی نیست يك کیلویی يك تومان ۸ ریال می گیرد بابت سود بازرگانی ، میخواستم استدعا کنم توجه بفرمائید به بنیید این مسائل چیست ، مادامی قانون محترم است که همه آنرا محترم بشمارند بین دولت و مردم بنظر بنده از لحاظ قانون تبعیض و فرقی نیست بنابراین بنده میخواستم استدعا کنم توجه بفرمائید که قانون درباره همه یکسان باشد (صحیح است) دولت هم برای مردم کار بکند بقیه بنده هیچ فرقی بین دولت و مردم نیست. ملاحظه بفرمائید همین قماش را بنده حساب کردم تقریباً صدی چهار هشت این قماش باید عوارض بپردازد يك صدی پانزده حق انحصار بپردازد ، يك صدی ده عوارض وقت بپردازد ، يك صدی شش پول تصدیق صدور بپردازد يك صدی سه بابت بیمه بپردازد بدهم يك صدی ۱۱ پول حقوق گمرکی است این را حساب کنید چند میشود؟ بطور میخوامهم

هزینه زندگی را بیاوریم پائین؟ عوارض مستقیم دوی دوش تمام مردم است دستور بفرمائید از این عوارض آنچه را که قانون مینماید گرفته بشود و آنچه که قانونی نیست گرفته نشود، خود بخود هزینه زندگی پائین خواهد آمد و مسلماً باینده هم آن مستخدم و هم آن بزرگتر همه در رفاه خواهند بود. یکی از عرایضی که بنده عرض کردم اشکالاتی است که خود آقای متذکر شدید و فرمودید دستگاه حکومت یعنی دوایری که ایجاد مزاحمت برای مردم می کنند و در واقع میشود گفت که حکومت درحکومت درحکومت است و این بقیه بنده صحیح نیست ، جز اجرای قانون مأمورین دولت حق ندارند کار دیگری بکنند مأمورین دولت بانواع مختلف پول از مردم میگیرند و این بقیه بنده صحیح نیست اگر مالیاتی باید گرفته بشود که دومی که صلاحیت وضع عوارض و مالیات را دارد که یکی همین مجلس شورای ملی است و یکی هم انجمن شهر والا عوارض دیگری نباید گرفته بشود بنده این عرایضی را که کردم خواستم تذکر بدهم که مقرر بدارید مثلا همین چایی که عرض کردم کیلویی ۶۵ ریال گرفته میشود این تعقیب کلیش قطع نظر از اینکه خلاف قانون میشود موجب خواهد شد که قاچاق را زیاد کند یعنی برای قاچاقچی صرف میکند در صورتی که همین همسایه ما عراق ۲۰ فلس از هر كيلو چای میگیرد که ۲۰۰ ریال میشود ، این برای قاچاقچی صرف نمیکند پس باید هم حقوق دولت محفوظ بشود و مردم بدانند که حقیقه کار قاچاق بد است و صرف برای قاچاقچی ندارد (صحیح است) بنده میخواستم تمنی بکنم تجدید نظری بشود در تعرفه گمرکی و مخصوصاً مأمورین گمرک اسباب زحمت فراهم نکنند و اسباب ترویج قاچاقچی نشوند بنده دیگر عرضی ندارم عرایض بنده البته خیلی زیاد است ولی چون ایشان واقفند بتمام اسرار بنده دیگر عرضی ندارم (احسن)

نایب رئیس - آقای دکتر جلالی .

دکتر جلالی - بنده همیشه سعی دارم اوقات گرانبهای مجلس شورای ملی را در مواردی برای صحبت مورد استفاده قرار دهم که آن امور با مذاکرات خصوصی بجائی نرسیده باشد و لازم باشد بیشتر نظر آقایان مسئولین را جلب بکنم تا شاید بتوانم از آن نتیجه مطلوبتری حاصل کنم . از شروع مجلس شانزدهم تا بحال در یک مرتبه صحبت توانستم براهی از نظریات خود و مردمی که افتخار نمایندگی آنها را دارم عرض کنم و بسیاری از موارد دیگر را بماندا کرات خصوصی انجام دادم ولی چون هنوز در این چند موضوع موقیقتی فراهم نشده و تاحدی مورد اهمیت است ناچار بمرض در مجلس هستم . یکی از این چند موضوع موضوع چای است و همانطور که در صحبت گذشته خود بمرض رساندم در سالهای گذشته وزارت دارائی مبالغ هنگفتی صرف خرید محصول چای مینمود ولی متأسفانه طرز عمل طوری بود که بتهیه کنندگان حقیقی چای کمک مؤثری نمیشد و اگر میشد با دلالتن چایهای تقلبی فرقی نداشتند و بدین جهت بازار تقلب و وزدی رواج داشت شاید بیشتر این بولها باین دسته میرسید

حالا کار این امر بدست سازمان برنامه افتاده و شرکت مدیر عامل و هیئت نظار و غیره پیدا کرده ... آقای تبیورتاش بنده خیلی علاقه داشتم که این قسمت را جناب آقای نخست وزیر گوش بدهند... تصمیم داشت که فقط چای مرغوب بفرد و حال آنکه چای مرغوب منحصر بآباد کارخانه فراهم می آید و با وسائل دستی چای خوب بدست نمی آید و در شهسووارورامر هم کارخانه بعد کافی نیست بلکه قدرت کارخانهجات فعلی کمتر از میزان محصول چای در حال حاضر است خوشبختانه بماندا کرات زیاد طرز عمل فعلی باین صورت در آمده است که سازمان برنامه برك سبز چای را خریداری کند ولی این خریداری را موکول باین میزان نموده که کارخانهجات محل بتوانند تمهید ساخت نمایند و باین وضع بازمقداری از برك سبز در دست رعیت میماند و بازرگانه وار شاه و اخازی و سایر چیزها مثل همیشه رواج پیدا میکنند بنا بر این از جناب آقای منصور تمنی دارم ایشان هم که در حکار برنامه زیدمدخل و علاقه مند هستند دستور فرمائید اقلا برك سبز مطلقاً بدون رابطه کارخانه و غیر آن خریداری شود و اگر کارخانهجات محل هم کافی نیستند فعلا از کارخانهجات مجاور آن و غیره استفاده بکنند بدهم هر چه زود تر کارخانههای مورد احتیاج باندازه کافی وارد شود تا از همین حالا که فصل خرید است خرید را شروع بکنند نه اینکه صبر کنند که موقع دروسر برود و محصول بکنی از بین برود موضوع دیگر اینکه تبلیغ اینکه چای داخلی ما قابل خوراک نیست درست نیست زیرا این را بعضی از بازرگانان برای نفع مادی خود تبلیغ میکنند که این چای ما خوب نیست و حال آنکه چای حقیقی ما چای خوبی است موضوع دیگر بانك کشاورزی است که از آمل تا شهسوار تمام این شهرستان از وجود آن معرومند و همانطور که عرض کردم رئیس این بانك رویه اش غیر از آن است که بشکر مردم و زوار همین کشاورزان بیچاره باشد بلکه بصرق همان بیروندهها که عرض شد و بیرونده های دیگر فرق در کارهای دیگری است بهرحال شاید همه آقایان معتقدند که بانك بایستی بهتر از این کار کند چرا مردم این حرفها را در مورد سایر بانكها مثل بانك رهنی که از آن هم فقیر تر است نیز نزنند چرا آنها را طلبکار نمیدانند اگر يك زارع بیاید و بامند تومان قرض بخواهد معمولاً نمیدهند اگر هم بدهند از پانصد تومان قریب ۱۵۰ تومان بعنوان قریب و عجیب از او میگیرند در کجای دنیا اینقدر سرد و کاو مز و غیره بروام گیرنده تعبیل میکنند آنوقت اگر هم کسی در موقع پرداخت کسی تحمل کرد سرما به زندگیش راجع میکنند اما سال ششدهام که ۷۰ فقره حراج داشته البته این حراجها مربوط بگرم کلفت هانیست مربوط باشاهان بیچاره است مردم انتظار داشتند جناب آقای منصور آشنائی رئیس این بانك را با خودشان ملاک موآخذ درستی و یاکتی وصحت عمل ندانست و چنانچه اشکالی نیست بعرایض بنده و مدارکی که پیش من است توجه بفرمائید و اگر اعتقاد دارند که وجود این نوع مردم در کشور نایاب و قیمتی است لطفاً در امور دیگر از ایشان

استفاده کنند و حالاهم که تیریز رفته اند و با همکاران اداره غله شان را که با ایشان رفیق شفیق بوده اند همراه برده مخصوصاً تمنی دارم از حضور جناب آقای منصور امر فرمایند شبانه در شهسوواروبابل و آمل تأسیس کنند و مردم را از این بیچارگی نجات بدهند يك امر دیگر این است که من همانطور که معتمد معایب يك دستگاه گفته شود باید همانطور نیز نواقس و گرفتارهای آن دستگاه هم گفته شود فعلا عرض کردم که دانشکده پزشکی اصلاحاتی لازم دارد ولی باید بگویم که کار آن هم بسیار است مثلا همین موضوع پزشکیاران مسئله لا بتعلی شده است دانشکده عدهای پزشکیار برای خود تربیت نموده است و این شرط که خدمت ایشان در تهران خواهد بود مستتر در مقررات ورودی ایشان است زیرا ایشان برای خدمت در دانشکده پزشکی تهران آمده اند و دانشکده تهران هم مجلس تهران و حوزه عملش در این شهر است در الان نه ماه است که مشغول اشکال تراشهای خود بر نمیدارد قسمت اعظم بیمارستان های ما نیز پزشکیار احتیاج دارند از جناب آقای منصور تمنی دارم که توجهی باین موضوع فرموده سروصورتی بکار آنجا بدهند. نامه ای هم پزشکیاران عرضه داشته اند که تقدیم مقام ریاست میکنند (اسلامی) صحیح است الان هم دم در هستند باید توجه عاجلی بشود) وضع خدمت انترنی، کار ورزی دانشجویان دانشکده پزشکی هم بصورت بفرنجی در آمده است بیمارستانها و تخت خواب های متعلق و وابسته بدانشکده پزشکی تکافوی قبول کارورز نمیکند (صحیح است) از جناب آقای مسعود کیهان و از آقای وارسته تمنی دارم قانونی که در ۱۳۱۹ گذشته و تمام بیمارستان های تهران و وابستگی بدانشکده پزشکی داشته اجرا کنند و این چند بیمارستان وزارت بهداشتی را که در تهران دارند با بودجه اش نه بدون پول چون اسباب زحمت خواهد شد بدانشکده واگذار کنند (صحیح است) و یا برای آموزش در اختیار دانشکده بگذارند که دانشجویان بتوانند از عمر شریف خود استفاده و عناصر مفیدی باین کشور تحویل گردند زیرا دانشجوی طب بدون وجود بیمارستان با سواد نمیشود بهرحال جناب آقای کیهان جناب آقای نخست وزیر باین موضوع توجه فرمایند اینها فلادرحال تعطیل هستند جناب آقای منصور استدعا میکنم راضی نشوید بیشتر از این وقت شریفشان تلف شود (صحیح است) موضوع دیگر نظام وظیفه مملدین و کشاورزان است (صحیح است) که موجب زحمت زیادی شده است حالا کار مملدین بلطف آقای وزیر فرهنگ و ستاد ارتش سر و صورتی گرفته و قرار است باین که ممکن است تا

پایان سال تحصیلی از احضار مملدین صرف نظر شود ولی موضوع زارعین لاینحل مانده ما حرفی نداریم ارتش مقررات مخصوص دارد که باید سعی کرد سایر شئون و تشکلات با آن تطبیق گردد در غیر اینصورت زحمت و زمان بیشتری حاصل خواهد شد اما بعضی امور دولت با مردم نیست مثلا من عقیده دارم اگر مقرر میشد که در جنوب میماند بوشهر که در آن مشغول برداشتن محصول در اردیبهشت ماه مردم دعوت بخدمت میشدند عیبی نداشت و در زمانندران که تازه چند روز است شروع بکشت نموده اند بهتر است در نیمه دوم سال احضار کنند این دیگر مربوط بآب و هوا و اقلیم است (سالار بهزادی - جنوب هم در نیمه دوم برداشت محصول میشود) و نمی توانیم آنرا با مقررات نظامی تطبیق بدهیم بهتر است مقررات را طوری تهیه کنید که با آن تطبیق کند این را هم باید عرض کنم که متأسفانه قانون عجیبی در مورد دیلمه مانده گذشته است یعنی فردمشمول که دیلمه و لیسانسیه است بیمار و مبتلی به ناخوشی های مادرزادی و بیماریهایی که بعداً مبتلا شده است و معالجه امکان ندارد باید سر باز شود دم در اطاق رفیقش که سالم بوده مستخدم و صرفاً در اطاعت و انقیاد او باشد حالا حق بود الاقل آنها را بعلمت این ظلم طبیعت بصورت همدردی افسر هادر میآورند . امر دیگری که در شهرشانها موجب زحمت شده است همانند نام چطور شده که با تصور در آمده وجود دو دستگاه نگهبانی و شهربانی است این دو در همه امر مداخله میکنند (صحیح است) یعنی مردم بجای اینکه تماشا شان با مأمورین کم شود زیاد تر شده (احسن) دو مرتبه جلب میشوند دو مرتبه بیرونده تشکیل میشود و گاهی دوبار بازداشت میشوند و البته اگر بیش آمد کرد در مرتبه هم حق و حساب می پردازند تمنی دارم که یکی از این دو را حذف و اجازه نفرمایند که بیش از این مردم در زحمت باشند (نایب رئیس - مختصر تر کنید) بامشگلی که در زیر اشاره میکنم عرایضم را خاتمه میدهم و امید وارم که جناب آقای منصور بهمه موارد بالاخص این مطلب توجه مخصوص فرموده هر چه زودتر این کار را اصلاح فرمایند این موضوع وضع سخت کارمندان دولت است و همانطور که در جلسه گذشته عرض کردم اگر هر چه زودتر وضع استخدامی و ترفیعات عقب افتاده آنها داده نشود و ترفیعات امسال پرداخت نگردد احوال این دسته هم کمتر از مهاجرین آذربایجان بتهران نخواهد بود نامه ای هم بمن لطف نموده اند که تقدیم مقام ریاست مینمایم (احسن)

نخست وزیر - چون بنده کارهای ضروری و لازمی داشتم و مسبوق هم نبودم بنده را مرخص بفرمائید یکی از وزراء هم می آیند .

نایب رئیس - خواهش میکنم دستور فرمائید در جلسه های آتی دو سه نفر از آقایان تشریف بیاورند . آقای حاذقی

حاذقی مرض مهمی که علاقه مند بودم آقایان همکاران محترم توجه فرمایند موضوع تنظیم بودجه سالانه مملکتی و طرز مصرف این بودجه است نمایندگان محترم اکثر آ هنوز نمیدانند که بودجه ای که نوشته میشود و بمجلس داده میشود و مجلس هم آنرا تصویب میکند آنطوریکه هست بهیچوجه در محل عمل و اجرا در نمایندگان جای کمال تأسف است که بیش از ۴۸ سال از تاریخ مشروطیت ایران میگذرد و هنوز برای یکبار هم لایحه تفریح کامل بودجه که نشان بدهد دولت نسبت به بودجه چه اقدامی کرده است هنوز بمجلس شورای ملی داده نشده و این اصل از قانون اساسی هنوز معوق و غیرمجرمی باقی مانده است حقیقت امر این است که خلاصه طرز اجرای بودجه این است که همه ماهه وزارت دارائی در مرکز و اداره های دارائی در شهرستانها پولی را که از مردم فقیر و بی نوا و مضطر با چه وسائل و مقدماتی میگیرند صرفاً برای حقوق و هزینه های شخصی می پردازند در حالیکه برای هزینه های عمرانی و انتفاعی اگر رقمی تصویب شده دیناری پرداخته نمیشود تا سال مالی میگذرد و بگویند اعتباری از سال گذشته قابل پرداخت و اجرا نیست هیچ جای دنیا این طرز اجرای بودجه معمول نیست و در حقیقت وضع این مملکت حقیقتاً این است که در حدود ۹۹ درصد مردم مملکت از اشخاص فقیر و زحمتکش هستند از آنها مالیات بگیرند و این مالیات صرفاً صرف پرداخت حقوق و کمک هزینه و فوق العاده افراد میشود و کوچکترین قسمی برای بهبود اوضاع مردم مملکت و کارهای عمرانی مملکت برداشته نمیشود در حال حاضر بطوریکه آقایان محترم اطلاع دارند در حدود يك میلیارد و دویست میلیون تومان بودجه برای این مملکت و این مردم فقیر تهیه شده است آقایان همه شاهد و ناظر هستند که تمام این دستگاه ها که فقط مورد استفاده يك طبقه خاص مملکت قرار میگیرد و برای آن طبقه ضعیف مملکت که اکثریت قاطع مملکت را تشکیل میدهند هیچ نفی ندارد و سهل است جز اسباب ذرد سر و اشکال تراشی در کار کردن و بزرگت ورنج انداختنشان هیچ نتیجه ای ندارد من خواستم از آقایان همکاران محترم خواهش کنم و استدعا کنم که برای بودجه سال جاری، دولت را مکلف کنیم که این طرز بودجه نویسی و آن طرز اجرای بودجه را موقوف بکنند خود آقای نخست وزیر اینجا توضیح دادند تشخیص داده اند علت اللل خرابی اوضاع مملکت خرابی سازمان اداری این مملکت است همه میدانند که بنی این ملت اینقدر توانائی ندارد که يك میلیارد و کسری مالیات بپردازد و باین سکینت در حقیقت نفعه بشود و از بین برود و هیچ نفع و سودی عاید جامعه نشود

